

KARIM MIKHAIL*

«Η υγεία μπορεί να γίνει μοχλός επανεκκίνησης της οικονομίας»

MSD

Συνέντευξη: **Αιμίλιος Νεγκής**

Είναι πολύ σημαντικό μεγάλες φαρμακευτικές επιχειρήσεις να **μεταφέρουν τομείς της έρευνας και της παραγωγής** τους στην Ελλάδα, να τους αναπτύξουν και να τους εφαρμόσουν εγχώρια

Mπορεί να νομίζουμε ότι το οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα την παρούσα στιγμή δεν «ευνοεί» την τμολόγηση των καινοτόμων φαρμάκων, αλλά σίγουρα είναι κάτι που πρέπει να γίνει, γιατί θα ωφεληθεί σημαντικά την καθημερινότητα των ασθενών και των οικογενειών τους, ενώ θα επιφέρει μείωση του κόστους της νοσοκομειακής περίθαλψης

Παρά την ύφεση, η MSD συνεχίζει να επενδύει στην έρευνα και στην Ελλάδα. Συνολικά, επενδύει 5 εκατ. ευρώ, που αφορούν περίπου 200 ερευνητικά κέντρα όλης της χώρας. Αυτό επισημαίνει, στη συνέντευξή του στο PhB, ο πρόεδρος και Δ.Σ. της MSD Hellas, κ. **Karim Mikhail**, ο οποίος τονίζει πως η υγεία μπορεί να εξελιχθεί σε μοχλό

επανεκκίνησης της ελληνικής οικονομίας.

Θεωρεί ότι είναι κρίσιμη η απομάκρυνση των πολιτικών που εφαρμόζονται, εξαιτίας της μονοδιάστατης θεώρησης της περίθαλψης ως παράγοντα κόστους, και η υιοθέτηση μιας νέας προσέγγισης, με άξονα την οικονομία της υγείας και την προστιθέμενη αξία που μπορεί να αποφέρει στην εθνική οικονομία.

** Πρόεδρος και
Διευθύνων Σύμβουλος
της MSD Hellas*

Συγκεκριμένα, η MSD επενδύει ετησίως περίπου 10 δισ. δολ. για την έρευνα και την ανάπτυξη νέων φαρμάκων και οι μελέτες της εστιάζουν σε περισσότερες από 10 θεραπευτικές κατηγορίες

Η MSD επενδύει ετησίως στην Ελλάδα περίπου 5 εκατ. ευρώ σε κλινικές μελέτες, και αυτό παρά τις πιέσεις του εξωτερικού περιβάλλοντος

Η Πολυεία – όπως αναφέρει – χρειάζεται να άρει τα εμπόδια, και τους ανασταλτικούς παράγοντες που μέχρι τώρα αποτελούσαν τροχοπέδη, και να δημιουργήσει ένα περιβάλλον που θα ευνοεί τις επενδύσεις.

Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να ενισχυθούν οι δράσεις στον τομέα της έρευνας, με τη δυνατότητα συνεργασιών μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Ακόμη, θεωρεί ότι σημαντική συμβολή θα μπορούσαν να έχουν οι συνεργασίες μεταξύ πολυεθνικών και ελληνικών εταιρειών στο πρότυπο της συνεργασίας που έχει η MSD εδώ και 30 χρόνια με τη BIANE. Αξίζει, δε, να σημειωθεί ότι το 50% των συσκευασιών της που διατίθενται στη χώρα μας παράγεται ή συσκευάζεται στην Ελλάδα.

Παγκοσμίως, η εταιρεία επενδύει κάθε χρόνο περίπου 10 δισ. δολ. και σήμερα οι ερευνητές της είναι πολύ κοντά στην ανάπτυξη νέων φαρμάκων, που αφορούν σοβαρά και χρόνια νοσήματα, όπως η ηπατίτιδα C, η ρευματοειδής αρθρίτιδα, ο διαβήτης τύπου 2, η νόσος του Αλτσχάιμερ και η αϋπνία.

Τα νέα φάρμακα πρέπει να διατίθενται στους ασθενείς για να τους θεραπεύουν, υπογραμμίζει ο κ. Mikhail. «Όταν τα νέα φάρμακα δεν δίνονται στους ασθενείς, αποθαρρύνεται η ερευνητική προσπάθεια και δεν βελτιώνεται η υγεία του πληθυσμού. Άρα η ζημία είναι διπλή τόσο στην υγεία όσο και στην οικονομία», καταλήγει με νόημα.

Η MSD αυτοπροσδιορίζεται ως μία από τις πρωτοπόρες φαρμακευτικές εταιρείες όσον αφορά στην έρευνα και καινοτομία για την ανακάλυψη νέων φαρμάκων. Μπορείτε να μας δώσετε περισσότερα στοιχεία για το τι κάνει η MSD στον τομέα της έρευνας;

Η MSD, εδώ και 150 χρόνια, εργάζεται

εντατικά για την ανακάλυψη νέων θεραπειών, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής εκατομμυρίων ανθρώπων σε παγκόσμιο επίπεδο. Έχοντας στην κατοχή της ένα ευρύ χαρτοφυλάκιο προϊόντων, αφού τα τελευταία 60 χρόνια έχουν εγκριθεί περισσότερα από 1.200 νέα φάρμακά της, θεραπεύει τα περισσότερα από τα πιο σοβαρά χρόνια νοσήματα, ενώ πραγματοποιεί έρευνες και επιστημονικές ανακαλύψεις που δρομολογούν σημαντικές εξελίξεις στην ιατρική.

Συγκεκριμένα, η MSD επενδύει ετησίως περίπου 10 δισ. δολ. για την έρευνα και την ανάπτυξη νέων φαρμάκων και οι μελέτες της εστιάζουν σε περισσότερες από 10 θεραπευτικές κατηγορίες, με έμφαση στην καινοτομία των καρδιαγγειακών νοσημάτων, του διαβήτη, των αυτοάνοσων παθήσεων, των ογκολογικών παθήσεων, των λοιμώξεων, με ιδιαίτερη έμφαση στην αντιμετώπιση του AIDS, της ηπατίτιδας C, της νόσου του Αλτσχάιμερ, ενώ έχει μια μακρά παράδοση στη γυναικολογία, στην υποβοήθηση της γονιμότητας, στην αντιμετώπιση των παθήσεων του αναπνευστικού συστήματος κ.α.

Η MSD, έχει συνεισφέρει στον παγκόσμιο χώρο υγείας προσφέροντας πρωτοπόρες θεραπείες, όπως την παρασκευή 30 νέων εμβολίων μέσα σε 30 χρόνια, τη δημιουργία των πρώτων κορηγούμενων από το στόμα φαρμάκων για την υπέρταση, την πρώτη θεραπεία για τη μείωση της χοληστερόλης, τις πρώτες θεραπείες για την αντιμετώπιση του AIDS.

Συνολικά οι θεραπείες της MSD καλύπτουν το 53% των 20 πλέον σημαντικών νοσημάτων παγκοσμίως, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας.

Δώστε μας περισσότερες πληροφορίες

για τα υπό έρευνα φάρμακα της MSD που βρίσκονται σε τελικό στάδιο ανάπτυξης. Ποιες παθήσεις αφορούν και τι προσδοκά η εταιρεία σας από την κυκλοφορία τους;

Βασικός στόχος της δραστηριότητας της MSD είναι η συνεχής έρευνα για την ανακάλυψη και δημιουργία νέων θεραπειών. Στον στόχο αυτό παραμένουμε συνεπείς, όποιες κι αν είναι οι συνθήκες του εξωτερικού περιβάλλοντος. Στο πνεύμα αυτό, λοιπόν, η MSD αναπτύσσει νέα μόρια για την ηπατίτιδα C, τη ρευματοειδή αρθρίτιδα, τον σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2, το HIV, την οστεοπόρωση, την ψωρίαση, το μελάνωμα, τον μη μικροκυτταρικό καρκίνο του πνεύμονα, τη χρόνια λεμφογενή λευχαιμία, τον καρκίνο των ωοθηκών, τη νόσο του Αλτσχάιμερ, την αιμική. Με άλλα λόγια, αυτή τη στιγμή, η MSD βρίσκεται κοντά στην ανάπτυξη καινοτόμων θεραπειών για σοβαρές παθήσεις, που επηρεάζουν τις ζωές εκατομμυρίων ανθρώπων, ενώ πολλά από αυτά τα μόρια θα μπορούσαν όχι μόνο να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής των ασθενών, αλλά και να προσφέρουν πραγματική θεραπεία, σώζοντας χιλιάδες ζωές.

Ποιες είναι οι δράσεις έρευνας της εταιρείας σας στην Ελλάδα;

Βασική μας πεποίθηση είναι ότι η φαρμακευτική καινοτομία μπορεί να ευνοήσει πολλαπλώς την οικονομία και την κοινωνία και να λειτουργήσει ως παράγοντας ανάπτυξης, καθώς επιφέρει όφελος τόσο στη βελτίωση της ζωής όσο και στην ανάπτυξη και την ευημερία μιας χώρας. Τρανή απόδειξη γι' αυτό είναι το γεγονός ότι η MSD επενδύει ετησίως στην Ελλάδα περίπου 5 εκατ. ευρώ σε κλινικές μελέτες, και αυτό παρά τις πιέσεις του εξωτερικού περιβάλλοντος.

Συγκεκριμένα, η εταιρεία διενεργεί στην Ελλάδα 27 κλινικές μελέτες όλων των φάσεων (I – IV), στις οποίες συμμετέχουν 192 ερευνητικά κέντρα από όλη τη χώρα. Οι κλινικές έρευνές μας αφορούν τόσο υπό ανάπτυξη μόρια, όπως νέες θεραπείες για την ηπατίτιδα C, τις νεοπλασίες, την αθηροσκλήρωση και την οστεοπόρωση που αναμένεται να κυκλοφορήσουν, όσο και σκευάσματα που ήδη κυκλοφορούν, προκειμένου να εμπλουτιστούν με νέες ενδείξεις και επιστημονική γνώση.

Σε ποιους τομείς θα μπορούσε η Ελλάδα να προσελκύσει περισσότερες επενδύσεις από φαρμακευτικές επιχειρήσεις όπως η MSD;

Μέσα στη δύσκολη οικονομική συγκυρία που διανύει η χώρα μας τα τελευταία χρόνια, οι επενδύσεις μπορούν να αποτελέσουν μοχλό ανάπτυξης και να επαναπροσδιορίσουν το

οικονομικό και κοινωνικό τοπίο. Ο κλάδος της υγείας, πέρα από τον βασικό του ρόλο, που είναι η προστασία της υγείας των πολιτών, έχει χαρακτηριστικά που μπορούν να δημιουργήσουν συνθήκες «επανεκκίνησης» της ελληνικής οικονομίας.

Είναι πολύ σημαντικό, λοιπόν, μεγάλες φαρμακευτικές επιχειρήσεις να μεταφέρουν ιομείς της έρευνας και της παραγωγής τους στην Ελλάδα, να τους αναπτύξουν και να τους εφαρμόσουν εγχώρια, στηρίζοντας συνεργασίες με ελληνικούς ερευνητικούς φορείς, πανεπιστημιακά ιδρύματα και διαγνωστικά κέντρα. Παρόλληλα, ο ιατρικός τουρισμός αποτελεί μια νέα διέξοδο, την οποία η Ελλάδα έχει αφήσει ανεκμετάλλευτη.

Φυσικά, θα πρέπει να διαμορφωθεί από το κράτος ένα σύστημα που θα άρει τα εμπόδια και τους ανασταλτικούς παράγοντες που μέχρι τώρα αποτελούσαν τροχοπέδη, και να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον που θα ευνοεί τις επενδύσεις. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να ενισχυθούν οι δράσεις στον τομέα της έρευνας, με τη δυνατότητα συνεργασιών μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Ήδη η Ιατρική Σχολή Αθηνών έχει αναπτύξει μια πολύ σημαντική πρωτοβουλία προς την κατεύθυνση αυτή. Σημαντική συμβολή θα μπορούσαν να έχουν οι συνεργασίες μεταξύ πολυεθνικών εταιρειών και αντίστοιχων ελληνικών επιχειρήσεων. Ελέγουμε ότι το επιχειρηματικό αυτό υπόδειγμα αρχίζει να παράγει καρπούς. Εμείς συνεργαζόμαστε εδώ και 30 χρόνια στην Ελλάδα με τη BIANEΞ, έχοντας πολύ ισχυρούς δεσμούς με την ελληνική επιχειρηματική κοινότητα. Μάλιστα, πρόσφατα, συμφωνήσαμε με τη BIANEΞ να προωθούμε από κοινού δύο καθιερωμένες θεραπείες για τον Διαβήτη τύπου 2, ενισχύοντας τη στρατηγική θέση που ήδη έχουμε οι δύο εταιρείες στην κατηγορία του καρδιομεταβολικού συστήματος, καθώς συνεργαζόμαστε ήδη για την προώθηση δύο ακόμη σκευασμάτων κατά της υπερκοιλιοστερολαιμίας. Το 50% των συσκευασιών μας που διατίθενται στη χώρα μας παράγεται ή συσκευάζεται στην Ελλάδα.

Διεθνώς, βλέπουμε ότι με την πάροδο του χρόνου υπάρχει μια δυστοκία στην ανακάλυψη νέων φαρμάκων. Πού οφείλεται και πώς μπορεί να αντιμετωπιστεί;

Είναι αλήθεια ότι τα τελευταία χρόνια, ενώ οι επενδύσεις σε έρευνα και ανάπτυξη παγκοσμίως έχουν αυξηθεί κατά πολύ, ο αριθμός των νέων φαρμάκων που τελικά εγκρίνονταν από τις ρυθμιστικές αρχές παγκοσμίως ήταν χαμηλότερος από αυτόν των προηγούμενων δεκαετιών. Οι λόγοι είναι πολλοί. Κατ' αρχάς έχουν αυξηθεί

Θα πρέπει να διαμορφωθεί από το κράτος ένα σύστημα που θα άρει τα εμπόδια και τους ανασταλτικούς παράγοντες, που μέχρι τώρα αποτελούσαν τροχοπέδη, και να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον που θα ευνοεί τις επενδύσεις

Συνεργαζόμαστε εδώ και 30 χρόνια στην Ελλάδα με τη BIANEΞ, έχοντας πολύ ισχυρούς δεσμούς με την ελληνική επιχειρηματική κοινότητα

Είναι αλήθεια ότι τα τελευταία χρόνια, ενώ οι επενδύσεις σε έρευνα και ανάπτυξη παγκοσμίως έχουν αυξηθεί κατά πολύ, ο αριθμός των νέων φαρμάκων που τελικά εγκρίνονται από τις ρυθμιστικές αρχές παγκοσμίως ήταν χαμηλότερος από αυτόν των προηγούμενων δεκαετιών

κατά πολύ οι ρυθμιστικές απαιτήσεις για την ανάπτυξη νέων φαρμάκων, τόσο ως προς τον απαιτούμενο αριθμό των κλινικών μελετών όσο και ως προς το μέγεθός τους. Σε πολλές δε θεραπευτικές κατηγορίες, οι προσπάθειες της επιστημονικής έρευνας να ανακαλύψει νέες θεραπείες που πραγματικά φέρνουν τη διαφορά σε σχέση με υπάρχουσες θεραπευτικές προσεγγίσεις, δεν είχαν την προσδοκώμενη επιτυχία. Χαρακτηριστικά αναφέρω την προσπάθεια για ανακάλυψη νέων θεραπειών στο πεδίο της νόσου του Αλτσχάιμερ, όπου παρά τα τεράστια ποσά που δισπίνονται δεν έχουν επιτύχει οι υποψήφιες θεραπείες να αντιμετωπίσουν τη νόσηση αυτή.

Πρέπει όμως να σημειώσουμε ότι τα τελευταία δύο χρόνια, με τη συμβολή και της βιοτεχνολογίας, ο αριθμός των νέων φαρμάκων που εγκρίνονται αυξάνεται και πάλι και την περασμένη χρονιά ήταν σχεδόν έτος-ρεκόρ. Είναι για το καλό όλων να συνεχιστεί αυτή η τάση και να οδηγηθούμε σε ένα νέο κύκλο αυξημένης παραγωγικότητας της επιστημονικής έρευνας και ανάπτυξης νέων φαρμάκων. Το έχουμε ανάγκη για να ζούμε όλοι περισσότερο και καλύτερα.

Δύο επιπλέον σχόλια: Η διαδικασία έρευνας και ανάπτυξης είναι εκείνη που τεκμηριώνει την ανάγκη της ενίσχυσης των φαρμακευτικών επιχειρήσεων. Ένα στα 10.000 υποψήφια φαρμακευτικά μόρια καταφέρνει να εγκριθεί τελικά μετά από ερευνητικές προσπάθειες που στοιχίζουν τουλάχιστον 1,3 δισ. δολάρια. Κανείς δημόσιος φορέας δεν μπορεί να αναλάβει τη διαχείριση της αποτυχίας, που είναι ο κανόνας στη φαρμακευτική έρευνα. Για τον λόγο αυτό και μόνο, είναι πολύτιμη η ύπαρξη και συμβολή των φαρμακευτικών

επιχειρήσεων γιατί χωρίς αυτές δεν θα υπήρχαν νέα φάρμακα. Επίσης τα νέα φάρμακα πρέπει να διατίθενται στους ασθενείς για να τους θεραπεύουν. Όταν τα νέα φάρμακα δεν δίνονται στους ασθενείς, αποθαρρύνεται η ερευνητική προσπάθεια και δεν βελτιώνεται η υγεία του πληθυσμού. Άρα η ζημία είναι διπλή τόσο στην υγεία όσο και στην οικονομία.

Όλες οι ανεπτυγμένες χώρες λαμβάνουν μέτρα μείωσης του κόστους των συστημάτων υγείας, εφαρμόζοντας οδοί και αυστηρότερα κριτήρια αποζημίωσης της νέας ιατρικής τεχνολογίας. Πώς βλέπετε να εξελισσονται τα πράγματα και με ποιο τρόπο μια εταιρεία σαν την MSD διαχειρίζεται την κατάσταση;

Η αναζήτηση της αξίας της επένδυσης στην υγεία είναι μια παγκόσμια τάση. Πολλές χώρες δεν ενδιαφέρονται πλέον μόνο για το αν ένα νέο φάρμακο είναι ασφαλές και αποτελεσματικό σε σχέση με τη χορήγηση εικονικού φαρμάκου, αλλά και εάν έχει επιπλέον όφελος σε σχέση με υπάρχουσες θεραπείες και αν το επιπλέον όφελος δικαιολογεί το επιπλέον κόστος. Έχουν δε αναπτύξει θεσμούς και Οργανισμούς που κάνουν μόνο αυτό, όπως για παράδειγμα το Εθνικό Ινστιτούτο Κλινικής Αριστείας της Μεγάλης Βρετανίας, το γνωστό NICE.

Η πραγματικότητα αυτή είναι παγκόσμια και όλες οι μεγάλες φαρμακευτικές εταιρείες λειτουργούν με βάση τις νέες απαιτήσεις. Πρέπει να σημειώσουμε ότι ήδη πάνω από το 1/3 των νέων φαρμάκων «κάνει» από τις ίδιες τις εταιρείες, διότι το επιπλέον όφελος δεν θα δικαιολογούσε την τιμή που θα εξασφάλιζε την απόσβεση του κόστους ανάπτυξής του. Όλα δε τα καινούργια φάρμακα

Pharma & health

Conference
2013
Divani
Apollon Palace

EDIA

συνοδεύονται από την απαραίτητη φαρμακοοικονομική τεκμηρίωση. Συνεπώς τα νέα φάρμακα δεν είναι μόνο κλινικά αποτελεσματικά, αλλά και οικονομικά αποδοτικά.

Για την MSD η τεκμηρίωση της αξίας των προϊόντων μας είναι προτεραιότητα και βασική αρχή. Ενδιαφερόμαστε για την ορθολογική χρήση των πόρων του συστήματος υγείας και πιστεύουμε και αποδεικνύουμε ότι τα φάρμακά μας είναι ουσιαστικό μέρος τη ορθής κλινικής πρακτικής. Έχουμε την τεχνογνωσία, τόσο παγκόσμια όσο και στη χώρα μας, για να υποστηρίξουμε την αξία των φαρμάκων μας και δουλεύουμε καθημερινά σε αυτό. **Ενώ λοιπόν όλες οι χώρες ενδιαφέρονται να ρίξουν το κόστος, όλες οι νέες θεραπείες έχουν υψηλό κόστος. Μήπως οδηγούμαστε σε αδιέξοδο;**

Όχι, για μια σειρά από λόγους. Κατ' αρχάς, υπάρχει στρεβλή ερμηνεία της έννοιας του κόστους. Η υγεία δεν είναι δαπάνη, είναι επένδυση. Σημασία δεν έχει μόνο τι ξοδεύουμε, αλλά και τι λαμβάνουμε πίσω ως όφελος από τη δαπάνη. Και το όφελος και το κόστος δεν αφορούν μόνο τη φαρμακευτική δαπάνη,

αλλά τη συνολική δαπάνη αντιμετώπισης των ασθενών. Ο ασθενής δεν πάει στον γιατρό για να πάρει φάρμακο, αλλά για να αντιμετωπίσει ένα πρόβλημα υγείας. Αν λοιπόν το φάρμακο είναι (και συνήθως αυτό συμβαίνει) η πιο, οικονομικά, αποδοτική μέθοδος ελέγχου της νόσου, τότε δεν έχουμε αύξηση του κόστους, αλλά ορθολογική χρήση των υγειονομικών πόρων.

Δεύτερον, πολλά νέα φάρμακα έχουν υψηλότερη τιμή στη συσκευασία από άλλα παλαιότερα και αυτό είναι φυσιολογικό, αλλά τις περισσότερες φορές η καλύτερη αποτελεσματικότητά τους μειώνει το συνολικό κόστος θεραπείας και την απώλεια παραγωγικότητας λόγω της ασθένειας.

Τρίτον, πολλές χώρες εφαρμόζουν κατευθυντήριες οδηγίες έτσι ώστε τα φάρμακα, τόσο τα νεώτερα όσο και τα παλαιότερα (γιατί η σπατάλη υπάρχει συνήθως στα παλαιότερα και αυτό συχνά το παραγνωρίζουμε), να χρησιμοποιούνται στους κατάλληλους ασθενείς με τη χρήση δεικτών αξιολόγησης και ελέγχου, έτσι ώστε ο κάθε ασθενής να λαμβάνει το κατάλληλότερο φάρμακο για την πάθηση.

Ένα στα 10.000 υποψήφια
φαρμακευτικά μόρια
καταφέρνει να εγκριθεί
τελικά μετά από ερευνητικές
προσπάθειες που στοιχίζουν
τουλάχιστον 1,3 δισ. δολάρια

Η υγεία δεν είναι δαπάνη,
είναι επένδυση. Σημασία δεν
έχει μόνο τι ξοδεύουμε, αλλά
και τι λαμβάνουμε πίσω ως
όφελος από τη δαπάνη

και την κατάστασή του. Αυτή είναι και η φθηνότερη ιατρική, η ιατρική που κάνει καλά τον άρρωστο.

Τέταρτον, εκτός από τα νέα φάρμακα, υπάρχουν τα παλαιότερα των οποίων λήγει η περίοδος προστασίας του δικαιώματος ευρεσιτεχνίας (παιτέντα). Τα φάρμακα αυτά, παγκοσμίως, κάνουν ένα σημαντικό μερίδιο της πηγής τους και συχνά υποκαθίστανται από γενόσημα με πολύ χαμηλότερη τιμή. Έτσι απελευθερώνονται πάροι στο σύστημα υγείας, οι οποίοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα νέα φάρμακα. Έτσι δουλεύει η φαρμακευτική αγορά παγκοσμίως και κανένα σύστημα δεν έχει υποφέρει οικονομικά, καθώς αν μιν το ξεχνάμε, η φαρμακευτική δαπάνη είναι μόλις το ένα πέμπτο της συνολικής υγειονομικής δαπάνης.

Η δημόσια φαρμακευτική δαπάνη στην Ελλάδα έχει μειωθεί, αλλή με υψηλό κοινωνικό κόστος. Πώς βλέπετε την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί στην ελληνική αγορά φαρμάκου;

Πρέπει να αναγνωριστεί πως η συμβολή της φαρμακευτικής βιομηχανίας στην επίτευξη των στόχων του Μνημονίου ήταν καθοριστική. Η φαρμακευτική δαπάνη μειώθηκε πάνω από 50% σε σχέση με το 2009. Ως ένα σημείο η μείωση της φαρμακευτικής δαπάνης ήταν απαιτούμενη και δικαιολογημένη. Όμως τα σημερινά επίπεδα της φαρμακευτικής δαπάνης έχουν φθάσει στο άλλο άκρο. Δεν μειώνεται το «λίτρο», αντίθετα τρώγεται το «κόκκαλο». Ο συνδυασμός ανεργίας και άρα μειωμένης ασφαλιστικής κάλυψης, αύξησης της συμμετοχής των ασθενών στη φαρμακευτική δαπάνη και η μείωση των δαπανών, τόσο στην εξωνοσοκομειακή όσο και στη νοσοκομειακή φροντίδα, μπορούν να οδηγήσουν σε συνθήκες υγειονομικής απασφάλισης και κρίσης.

Στις συνθήκες αυτές πρέπει όλοι να συνεργαστούμε για να διαμορφώσουμε μια κοινή στάση για το κατώτερο επίπεδο της υγειονομικής και φαρμακευτικής δαπάνης, καθώς και για τη λειτουργία του συστήματος της φαρμακευτικής περίθαλψης, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθούν, κατά το δυνατόν, οι δυσμενείς υγειονομικές επιπτώσεις.

Το υπάρχον σύστημα φαρμακευτικής περίθαλψης έχει σχεδιαστεί μόνο για να μειώνει την ονομαστική φαρμακευτική δαπάνη. Δεν λαμβάνει υπόψη υγειονομικές προτεραιότητες, οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες ή δυνατότητες παραγωγικής αξιοποίησης των υγειονομικών πόρων. Για τον λόγο αυτό, η φαρμακευτική αγορά, αλλά και ο κλάδος της υγείας πρέπει να αναζητήσουμε ένα νέο σημείο ισορροπίας.

Τι θα μπορούσε να διδαχθεί η Ελλάδα από τις «καλές» πρακτικές που έχουν εφαρμοστεί σε άλλες χώρες;

Θα σας αναφέρω το γερμανικό παράδειγμα μιας έρευνας, την οποία έχει παρουσιάσει ο Dr Dennis A. Ostwald, από το WiOR Wirtschaftsforschung Institut της Γερμανίας. Σύμφωνα με αυτήν, το 2008, ένας στους επτά εργαζομένους στη Γερμανία απασχολούνταν στον κλάδο της υγείας, οι εξαγωγές του τομέα αντιστοιχούσαν στο 7% των συνολικών εξαγωγών της χώρας και συνολικά ο κλάδος δημιούργησε μια προστιθέμενη αξία ύψους 224 δισ. ευρώ ή το ένα δέκατο της συνολικής οικονομικής δύναμης της χώρας. Η έρευνα καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η βιομηχανία υγείας αποτελεί σημαντικό παράγοντα ανάπτυξης και απασχόλησης δυναμικού, γι' αυτό και επεκτείνεται συνέχεια, ενώ επηρεάζει και άλλους κλάδους της οικονομίας.

Τα αποτελέσματα αυτά θα μπορούσαν να αποτελέσουν παράδειγμα προς μίμηση

για την Ελλάδα, καθώς αναδεικνύουν τη σημασία που μπορεί να αποκτήσει μια μακροοικονομική προσέγγιση στην πολιτική της υγείας. Ένα τέτοιο μοντέλο μπορεί να έχει επίδραση όχι μόνο στην υγεία και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ανθρώπων, αλλά και στην ανάπτυξη της Ελλάδας, την επιχειρηματικότητα και την απασχόληση.

Είναι κρίσιμη λοιπόν η απομάκρυνση των πολιτικών που εφαρμόζονται, εξαιτίας της μονοδιάστατης θεώρησης της περιθαλψής ως παράγοντα κόστους, και η υιοθέτηση μιας νέας προσέγγισης με άξονα την οικονομία της υγείας και την προστιθέμενη αξία που μπορεί να αποφέρει στην εθνική οικονομία.

Θα μπορούσαμε επίσης να υιοθετήσουμε ένα πιο απλό και λειτουργικό σύστημα τιμολόγησης και ένα σύστημα αξιολόγησης της αξίας της φαρμακευτικής περιθαλψής, το οποίο θα άλλαζε τον τρόπο που βλέπουμε την υγειονομική δαπάνη.

Μην ξεχνάμε όμως και τις δικές μας καλές πρακτικές. Το σύστημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης είναι παράδειγμα άριστης πρακτικής σε διεθνές επίπεδο και η ορθολογική αξιοποίηση των δεδομένων του θα κατέλυε πολλούς κοινούς μύθους σχετικά με τη χρήση της φαρμακευτικής περιθαλψής στη χώρα μας.

Στην Ελλάδα, εδώ και 2,5 χρόνια, δεν έχει λάβει τιμή κανένα νέο, πρωτότυπο φάρμακο. Υπάρχουν προϊόντα της εταιρείας σας ανάμεσά τους και τι αφορούν;

Κι εμείς - όπως και πολλές ακόμα εταιρείες - έχουμε ήδη τρία νέα προϊόντα για τα οποία αναμένουμε πάνω από 2,5 χρόνια να πάρουμε τιμή. Το πρώτο αφορά σε μια καινοτόμο θεραπεία για την ηπατίδα C γονότυπου 1, το δεύτερο είναι ένα αντιουλλεκτικό χάπι, το

οποίο, αν και δεν αποζημιώνεται από τους ΦΚΑ, εξακολουθεί να μην έχει λάβει τιμή, και τέλος έχουμε ένα ακόμα μη συνταγογραφούμενο φάρμακο, αποσυμφορητικό, του οποίου επίσης εκκρεμεί η τιμολόγηση.

Το υπουργείο Υγείας έχει αφήσει ανοικτό το ενδεχόμενο να τιμολογήσει στο επόμενο Δελτίο Τιμών μερικά νέα, καινοτόμα φάρμακα. Ο ΣΦΕΕ έχει ζητήσει να τιμολογηθούν όλα ανεξαιρέτως. Είναι ρεαλιστικό το αίτημα του κλάδου;

Είναι πλέον παγκοσμίως γνωστό ότι, εδώ και πάνω από δύομισα χρόνια, δεν έχει πάρει τιμή και άρα δεν μπορεί να κυκλοφορήσει στην ελληνική αγορά κανένα νέο, καινοτόμο φάρμακο. Το γεγονός αυτό μπορεί μien να ωφελεί τη δημοσιονομική κατάσταση της χώρας, καθώς διατηρεί σε χαμηλά επίπεδα τη φαρμακευτική δαπάνη, πλην όμως έχει τεράστες συνέπειες, όχι μόνο για τον κλάδο μας, αλλά και για το κοινωνικό σύνολο. Μπορεί να νομίζουμε ότι το οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα την παρούσα στιγμή δεν «ευνοεί» την τιμολόγηση των καινοτόμων φαρμάκων, αλλά σίγουρα είναι κάτι που πρέπει να γίνει, γιατί θα ωφελήσει σημαντικά την καθημερινότητα των ασθενών και των οικογενειών τους, ενώ θα επιφέρει μείωση του κόστους της νοσοκομειακής περιθαλψής και της ανάγκης αδειών ασθενείας και κατ'επέκταση αύξηση της παραγωγικότητας. Επομένως, η τιμολόγηση νέων φαρμάκων μπορεί να συμβάλει στην ώθηση που χρειάζεται η ελληνική οικονομία και έτσι πρέπει να αντιμετωπιστεί από την Πολιτεία. Άρα, το αίτημα του ΣΦΕΕ, ακόμα κι αν δεν φαίνεται ρεαλιστικό σε μια πρώτη ανάγνωση, σε μια μακροοικονομική προοπτική είναι απαραίτητο. •••

Πρέπει να αναγνωρισθεί πως η συμβολή της φαρμακευτικής βιομηχανίας στην επίτευξη των στόχων του Μνημονίου ήταν καθοριστική